

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Στις αρχές της δεκαετίας του '80 πραγματοποιήθηκαν δύο σημαντικά βήματα στην εκπαίδευση των ατόμων με ειδικές ανάγκες: α) Η αποκατηγοροποίησή τους και η επικράτηση του όρου παιδιά ή άτομα με δυσκολίες στη μάθηση ή άτομα με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες (ΑμΕΕΑ), ανεξάρτητα από το είδος και το βαθμό της μειονεξίας και β) Η παραδοχή από τα ΑμΕΕΑ ότι (έχουν περισσότερα κοινά σημεία και λιγότερες διαφορές από τα άλλα άτομα της ηλικίας τους), σε ό,τι αφορά την εκπαίδευσή τους.

Η άποψη αυτή ενίσχυσε περισσότερο την αντίληψη της σχολικής ενσωμάτωσης / ή ένταξης, η οποία είχε αρχίσει να αναπτύσσεται και να προωθείται στην πράξη από τις αρχές της δεκαετίας του '70, με τη δημιουργία του ενιαίου σχολείου για όλα τα παιδιά, χωρίς διακρίσεις και κοινωνικούς αποκλεισμούς.

Η τάση της ενσωμάτωσης (inclusion, main streaming) όσο το δυνατόν περισσότερων παιδιών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στα κανονικά σχολεία κατέστησε αναγκαία την αναζήτηση κατάλληλων μεθόδων και τεχνικών με τις οποίες αφενός θα προετοιμάζονται τα παιδιά με την προοπτική της σχολικής ένταξής τους και αφετέρου θα υποστηρίζονται στη συνέχεια, ώστε η ένταξη να αποβεί τελικά επιτυχής.

Με βάση την αρχή αυτή, το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο συνέταξε το Πλαίσιο Αναλυτικού Προγράμματος Ειδικής Αγωγής (ΠΑΠΕΑ), με κύριο στόχο την υποστήριξη των παιδιών με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες (ΕΕΑ) και αναπηρίες, ώστε να αναπτυχθούν πολύπλευρα και να προετοιμαστούν συστηματικά για να ενταχθούν στα σχολεία. Το ΠΑΠΕΑ*, έγινε νόμος του κράτους (Προεδρικό διάταγμα 301, ΦΕΚ:208, τχ. Α', 29/8/1996, βλέπε στο τέλος του βιβλίου.) και αποτελείται από τις παρακάτω γενικές ενότητες:

- Σχολική ετοιμότητα
- Βασικές σχολικές δεξιότητες
- Κοινωνική προσαρμογή
- Δημιουργικές δραστηριότητες
- Προεπαγγελματική ετοιμότητα

Το βιβλίο αυτό πραγματεύεται την περιοχή της σχολικής ετοιμότητας, χωρίς αυστηρή περιχράκωση σε ό,τι αφορά τους στόχους και τις δραστηριότητες που περιλαμβάνονται σε αυτό. Η ετοιμότητα σύμφωνα με τα ευρήματα των νευροεπιστημών στο θέμα της πλαστικότητας του εγκεφάλου (Κολλιάδης, 2002, Goswami, 2004) κατανοείται με την παιδαγωγική προσέγγιση της διαβίου υποστήριξης των αναπτυξιακών δεξιοτήτων των μαθητών με δραστηριότητες μαθησιακής ετοιμότητας.

Με την έννοια Σχολική Ετοιμότητα νοείται η συστηματική και οργανωμένη παρέμβαση, η οποία έχει στόχο να κινητοποιήσει τα παιδιά με ΕΕΑ και αναπηρίες, να τα προετοιμάσει και να τα υποστηρίξει διδακτικά ώστε να μπορούν να παρακολουθήσουν με διαφοροποιήσεις το σχολικό πρόγραμμα.

*ΠΑΠΕΑ: βλ. παράρτημα του βιβλίου

Κύριες επιδιώξεις του βιβλίου είναι:

- α. Η βοήθεια των εκπαιδευτικών αλλά και όποιων άλλων εμπλέκονται με τα προγράμματα υποστήριξης –γονείς, προσωπικό ειδικοτήτων, επιμελητές κ.ά.– για να επιτύχουν τους στόχους τους.
- β. Η ανάπτυξη γόνιμου διαλόγου, με στόχο τη βελτίωση των διδακτικών προγραμμάτων και της γενικότερης εκπαιδευτικής πρακτικής στην διαχείριση μαθησιακών προβλημάτων τόσο στο γενικό σχολείο όσο και στο ειδικό.